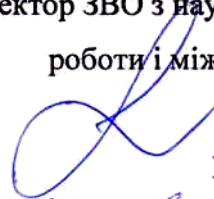

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ім. М.І. ПИРОГОВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи і міжнародних зв'язків

Інна АНДРУШКО

" 2 " вересня 2024 р.

ПУБЛІКАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ТА НАУКОМЕТРИЧНІ БАЗИ ДАНИХ

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
з підготовки доктора філософії
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти
галузі знань 22 Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)
Спеціальності: 222 Медицина
(код і найменування спеціальності)

Робоча програма з дисципліни «Публікаційна активність та наукометричні бази даних» з підготовки доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я Спеціальності 222 Медицина

„27” серпня 2024 року 17 с.

Розробники:

зав.кафедри, д.мед.н., професор ЗВО Ігор СЕРГЕТА
к.мед.н., доцент ЗВО Ольга БРАТКОВА

Робоча програма обговорена на засіданні **кафедри загальної гігієни та екології**

Протокол від 28 серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри загальної гігієни та екології

(проф. ЗВО Ігор СЕРГЕТА)

28 серпня 2024 року

Схвалено методичною радою медико-теоретичних дисциплін Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова за напрямом підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти у галузі знань 22 Охорона здоров'я

Протокол від 30 серпня 2024 року №1

30 серпня 2024 року Голова

проф. ЗВО Олександр ОЧЕРЕДЬКО

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Публікаційна активність та наукометричні бази даних» складена на основі:

освітньо-наукової програми «Медицина» підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти освітньої кваліфікації «Доктор філософії у галузі охорони здоров'я», галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина» у ВНМУ ім. М.І. Пирогова;

навчального плану для спеціальності 222 «Медицина» ;

чинного положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова;

чинного положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І.Пирогова.

1. Опис навчальної дисципліни (анотація)

Освітньо-науковий рівень вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення з послідуємим оприлюдненням у вигляді наукових публікацій за засадах академічної доброчесності (Закон України «Про вищу освіту», 2014).

Дисципліна спрямована на підготовку аспірантів до ефективної інтеграції у світовий науковий простір через опанування інструментів сучасної наукової комунікації. Курс поєднує вивчення методології побудови статей за стандартом IMRAD, практичну роботу в базах Scopus, Web of Science та Google Scholar, а також глибоке засвоєння принципів академічної доброчесності. Здобувачі вчаться стратегічно планувати публікаційну діяльність, обирати високореєтингові видання, управляти авторськими профілями (ORCID, ResearcherID) та використовувати бібліографічні менеджери для автоматизації наукової роботи. Особлива увага приділяється захисту авторського права та використанню антиплагіатних систем для забезпечення високої якості та оригінальності дисертаційних досліджень.

Аспіранту винесені питання щодо оволодіння глибокими професійними знаннями щодо підготовки наукових публікацій, універсальними навичками оформлення наукової публікації згідно з вимогами видань, уміння вибору наукового видання, яке відповідає рівню підготовленої публікації.

Статус навчальної дисципліни: нормативна, загальнонаукова, обов'язкова

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретико-методологічні засади та практичні інструменти реалізації публікаційної стратегії дослідника, що охоплюють архітектуру наукового тексту за міжнародними стандартами, технології аналітики в глобальних наукометричних базах даних, а також етико-правові механізми забезпечення академічної доброчесності та управління цифровою репутацією вченого у сучасному інформаційному просторі.

Міждисциплінарні зв'язки: відповідно до навчального плану, вивчення навчальної дисципліни «Публікаційна активність та наукометричні бази даних» здійснюється, коли аспірантом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін на II рівні вищої освіти, а також дисциплін: «Філософія та методологія науки» (в частині етики наукового пошуку та логіки пізнання); «Іноземна мова за професійним спрямуванням» (в частині написання Academic English та перекладу анотацій); «Інформаційні технології в наукових дослідженнях» (в частині роботи з базами даних та цифровими сервісами). Водночас, дана дисципліна є фундаментом для якісного

виконання наукової складової освітньо-наукової програми, а саме: підготовки та публікації статей у виданнях, що індексуються у Scopus та Web of Science (необхідних для допуску до захисту); проходження процедури попередньої експертизи дисертації на стан академічної доброчесності; апробації результатів дослідження на міжнародних конференціях та презентації власного наукового доробку у світовому цифровому просторі.

Предмет формує засади поглибленого вивчення аспірантом мовних компетентностей, достатніх для представлення наукових результатів у публікаціях, що входять до наукометричних баз різного рівня.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Публікаційна активність та наукометричні бази даних» є формування у здобувачів вищої освіти (аспірантів) комплексної системи знань та прикладних навичок щодо стратегічного управління результатами своєї наукової діяльності у глобальному інформаційному просторі.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- засвоєння логіки побудови наукового тексту за міжнародним стандартом IMRAD та опанування технік написання якісних метаданих (анотацій та ключових слів).
- набуття навичок роботи з аналітичним інструментарієм баз даних Scopus та Web of Science для пошуку журналів, моніторингу метрик та управління авторськими профілями.
- оволодіння методикою перевірки наукових текстів на запозичення, навчання грамотній інтерпретації звітів антиплагіатних систем та виявлення ознак маніпуляцій (зокрема детекція ШІ).
- впровадження в дослідницьку практику бібліографічних менеджерів (Zotero, Mendeley) для автоматизації цитування та формування списків літератури згідно з міжнародними стилями.

2.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до підвищення професійної кваліфікації

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї.

ЗК 4. Здатність розробляти та управляти проектами

ЗК 5. Здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (Фахові, предметні) компетентності (СК):

ФК1. Здатність до розуміння предметної області за обраним науковим напрямом та освітньою діяльністю

ФК2. Здатність виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері медицини та за напрямком наукових досліджень, генерувати наукові гіпотези

ФК3. Здатність формулювати дослідницьке питання, розробляти проект наукового дослідження

ФК4. Здатність обирати методи та кінцеві точки дослідження відповідно до цілей та завдань наукового проекту.

ФК11. Дотримання етики та академічної доброчесності

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

ПРН 1. Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та

загальнокультурного рівню, самореалізації

ПРН 2. Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій

ПРН 3. Виявляти невирішені проблеми у предметній області, формувати питання та визначати шляхи їх рішення

ПРН 4. Формувати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження

ПРН 5. Розробляти дизайн та план наукового дослідження

ПРН 7. Пояснювати принципи, специфічність та чутливість методів дослідження, інформативність обраних показників

ПРН 9. Аналізувати результати наукових досліджень, використовувати методи статистичного дослідження

ПРН 10. Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільство

ПРН 11. Презентувати результати наукових досліджень у формі презентації, постерних доповідей, публікацій

ПРН 12. Розвивати комунікації в професійному середовищі й громадській сфері

ПРН 16. Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами

ПРН 17. Дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

Результати навчання для дисципліни:

в результаті вивчення дисципліни аспіранти формують комплекс професійних компетентностей, що дозволяють йому ефективно інтегруватися у світовий науковий простір:

повинен ЗНАТИ:

1. Нормативну базу України щодо академічної доброчесності та вимоги МОН до публікацій для захисту дисертації.
2. Структуру IMRAD (Introduction, Methods, Results, And Discussion) як золотий стандарт міжнародної наукової статті.
3. Принципи Academic SEO: як метадані (заголовок, анотація, ключові слова) впливають на видимість статті.
4. Класифікацію видань: різницю між журналами категорій «А» та «Б», Open Access та традиційними виданнями.
5. Архітектуру Scopus та Web of Science: принципи відбору контенту та періодичність оновлення баз.
6. Метрики журналів: що таке Імпакт-фактор (IF), CiteScore, SJR (SCImago Journal Rank) та SNIP.
7. Систему кватилів (Q1–Q4) та перцентилів як основний критерій престижності видання.
8. Індивідуальні метрики: механізм розрахунку індексу Гірша (h -index) та його обмеження.
9. Типологію академічного плагіату: від прямого копіювання до самоплагіату та "клаптикового" цитування.
10. Алгоритми роботи антиплагіатних систем: як StrikePlagiarism, Turnitin чи Unicheck порівнюють тексти.
11. Ознаки «хижацьких» видань та конференцій (Predatory Publishing).
12. Функції ORCID як єдиного наскрізного ідентифікатора науковця.
13. Особливості Google Scholar: принципи індексації та відмінності від Scopus/WoS.
14. Можливості бібліографічних менеджерів (Zotero, Mendeley) для організації власної бібліотеки.
15. Етичні стандарти COPE (Committee on Publication Ethics) щодо співавторства та конфлікту інтересів.
16. Методику детекції ШІ: як сучасні системи розпізнають тексти, згенеровані нейромережами.
17. Різницю між препринтами та постпринтами, правила їх розміщення у репозитаріях.
18. Поняття DOI (Digital Object Identifier) та його роль у забезпеченні постійного доступу до публікації.

19. Правила оформлення бібліографії за стандартами ДСТУ 8302:2015 та APA/MLA/Vancouver.
20. Принципи вибору рецензентів та процедуру Double Blind Peer Review.
21. Політику самоархівування журналів (Sherpa/Romeo).
22. Інструменти Altmetrics: як вимірюється активність статті в соцмережах та медіа.
23. Специфіку Publons (ResearcherID) як інструменту підтвердження експертності рецензента.
24. Основи грантрайтингу: зв'язок між публікаційним бекграундом та шансами на фінансування.
25. Вимоги до монографій та розділів у колективних виданнях міжнародного рівня.

повинен ВМІТИ:

1. Розробляти індивідуальну стратегію публікацій на весь період навчання в аспірантурі.
2. Структурувати рукопис за стандартом IMRAD, логічно поєднуючи розділи.
3. Писати структуровану анотацію, яка відповідає вимогам міжнародних баз.
4. Підбирати релевантні ключові слова, що забезпечать високий рівень пошуку статті.
5. Користуватися розширеним пошуком у Scopus та WoS за допомогою логічних операторів (AND, OR, NOT).
6. Фільтрувати журнали за квантилями у SCImago Journal Rank для вибору майданчика для публікації.
7. Коректно цитувати джерела, уникаючи випадкового плагіату.
8. Інтерпретувати звіт подібності антиплагіатних систем, відрізняючи технічні збіги від порушень.
9. Створювати та верифікувати профілі в ORCID, Google Scholar, Scopus та WoS.
10. Об'єднувати дублікати авторських профілів через інструменти Scopus Author Feedback Wizard.
11. Використовувати Zotero/Mendeley для автоматичної генерації списків літератури одним кліком.
12. Проводити перевірку видань на «хижацькість» через списки Beall's або сервіс Think. Check. Submit.
13. Оцінювати динаміку розвитку журналу за його метриками протягом останніх 3–5 років.
14. Аналізувати профіль установи, щоб знаходити потенційних співавторів та наукових партнерів.
15. Оформлювати Cover Letter (супровідний лист) до редакції міжнародного журналу.
16. Вести наукову комунікацію з рецензентами (Response to Reviewers), аргументовано відстоюючи свою позицію.
17. Синхронізувати дані між різними наукометричними профілями для автоматичного оновлення інформації.
18. Використовувати Google Scholar Alerts для відстеження нових публікацій за темою дисертації.
19. Аналізувати тренди у своїй науковій галузі за допомогою інструментів аналізу результатів у WoS.
20. Оптимізувати зображення та графіки згідно з технічними вимогами міжнародних видавництв.
21. Розраховувати власний прогностичний індекс Гірша та планувати заходи для його зростання.
22. Знайти повні тексти статей через інструменти Unpaywall або ResearchGate legal sharing.
23. Оцінювати якість перекладу та відповідність академічному стилю англійської мови.
24. Налаштовувати приватність своїх профілів для максимальної індексації у глобальних рейтингах.
25. Формувати повне "портфоліо науковця" для подачі на гранти, стипендії чи премії.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Програма вивчення дисципліни включає 1 модуль, до складу якого входить 1 змістовий модуль

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 45 годин – 1,5 кредита ЄКТС.

Модуль 1: 45 годин, 1,5 кредита

Опис навчального плану з дисципліни

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин			СР	Рік навчання	Вид контролю
	Всього годин/ кредитів ECTS	Аудиторних				
		Лекцій	Практичних			
	45 годин/ 1,5 кредита	14	16	15	1	
Модуль 1 «Публікаційна активність та наукометричні бази даних» 1 змістовний модуль	45 годин/ 1,5 кредита	14	16	15	1	ПК-Диференційований залік

Примітка: 1 кредит ECTS становить 30 академічних годин.

Аудиторне навантаження становить 66,6%, СРС – 33,3%.

Модуль 1. «Публікаційна активність та наукометричні бази даних»

Змістовий модуль 1. «Публікаційна активність та наукометричні бази даних»

Тема 1. Публікаційна активність як ключовий показник ефективності науково-педагогічної діяльності: стратегічне планування, метрики успіху та вплив на міжнародні рейтинги

Тема 2. Сучасні вимоги до написання наукової статті: від імплементації структури IMRAD та дотримання академічної доброчесності до стратегій цитування у міжнародних наукометричних базах

Тема 3. Законодавче регулювання академічної доброчесності в Україні: нормативно-правова база, механізми дотримання та юридична відповідальність суб'єктів освітнього процесу

Тема 4. Технології перевірки наукових текстів на оригінальність: алгоритми роботи антиплагіатних систем, методика інтерпретації звітів та детекція штучного інтелекту

Тема 5. Основи наукометрії: архітектура міжнародних баз даних, методологія розрахунку метрик впливовості та їх роль у глобальному науковому рейтингуванні

Тема 6. Особливості роботи бази даних Scopus. Алгоритми пошуку наукової інформації, управління авторським профілем та моніторинг журнальних метрик

Тема 7. Робота в базі даних Web of Science і Publons. Інструменти глибокого пошуку, аналіз імпакт-факторів журналів та управління професійною репутацією в екосистемі ResearcherID

Тема 8. Дисертація, монографія та бібліографічний опис. Робота з бібліографічними менеджерами (Zotero/Mendeley) для автоматичного формування списку джерел.

Тема 9. Google Академія та цифрова присутність. Створення та налаштування публічного профілю в Google Scholar. Пошук та додавання відсутніх статей. Робота з показником цитованості та індексом Гірша.

Тема 10. Підсумкове оформлення документів. Формування повного пакета документів (список праць, ORCID, профілі в базах). Тестування з основ наукометрії. Презентація обраного журналу для майбутньої статті.

4. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Всього	Кількість годин		
			л	п	ср
Модуль 1. «Публікаційна активність та наукометричні бази даних»					

Змістовий модуль 1. «Публікаційна активність та наукометричні бази даних»					
1.	Тема 1. Публікаційна активність як ключовий показник ефективності науково-педагогічної діяльності: стратегічне планування, метрики успіху та вплив на міжнародні рейтинги	4	2	2	
2.	Тема 2. Сучасні вимоги до написання наукової статті: від імплементації структури IMRAD та дотримання академічної доброчесності до стратегій цитування у міжнародних наукометричних базах	6	2	2	2
3.	Тема 3. Законодавче регулювання академічної доброчесності в Україні: нормативно-правова база, механізми дотримання та юридична відповідальність суб'єктів освітнього процесу	2	2		
4.	Тема 4. Технології перевірки наукових текстів на оригінальність: алгоритми роботи антиплагіатних систем, методика інтерпретації звітів та детекція штучного інтелекту	4	2	2	
5.	Тема 5. Основи наукометрії: архітектура міжнародних баз даних, методологія розрахунку метрик впливовості та їх роль у глобальному науковому рейтингуванні	4	2		2
6.	Тема 6. Особливості роботи бази даних Scopus. Алгоритми пошуку наукової інформації, управління авторським профілем та моніторинг журнальних метрик	6	2	2	2
7.	Тема 7. Робота в базі даних Web of Science і Publons. Інструменти глибокого пошуку, аналіз імпакт-факторів журналів та управління професійною репутацією в екосистемі ResearcherID	4	2		2
8.	Тема 8. Дисертація, монографія та бібліографічний опис. Робота з бібліографічними менеджерами (Zotero/Mendeley) для автоматичного формування списку джерел.	4		2	2
9.	Тема 9. Google Академія та цифрова присутність. Створення та налаштування публічного профілю в Google Scholar. Пошук та додавання відсутніх статей. Робота з показником цитованості та індексом Гірша.	4		2	2
10.	Тема 10. Підсумкове оформлення документів. Формування повного пакета документів (список праць, ORCID, профілі в базах). Тестування з основ наукометрії. Презентація обраного журналу для майбутньої статті.	4		2	2
	Разом із змістовним модулем 1	42		14	14
	Аудиторне навантаження становить 66,6%, СРС– 33,3%.				
	Диференційований залік	3		2	1
	Разом за дисципліну	45	14	16	15

5. Теми лекцій

№ з/п	Тема лекції	К-сть годин
1.	Публікаційна активність як ключовий показник ефективності науково-педагогічної діяльності: стратегічне планування, метрики успіху та вплив на міжнародні рейтинги	2
2.	Сучасні вимоги до написання наукової статті: від імплементації структури IMRAD та дотримання академічної доброчесності до стратегій цитування у міжнародних наукометричних базах	2
3.	Законодавче регулювання академічної доброчесності в Україні: нормативно-правова база, механізми дотримання та юридична відповідальність суб'єктів освітнього процесу	2
4.	Технології перевірки наукових текстів на оригінальність: алгоритми роботи антиплагіатних систем, методика інтерпретації звітів та детекція штучного інтелекту	2
5.	Основи наукометрії: архітектура міжнародних баз даних, методологія розрахунку метрик впливовості та їх роль у глобальному науковому рейтингуванні	2
6.	Особливості роботи бази даних Scopus. Алгоритми пошуку наукової інформації, управління авторським профілем та моніторинг журнальних метрик	2
7.	Робота в базі даних Web of Science і Publons. Інструменти глибокого пошуку, аналіз імпакт-факторів журналів та управління професійною репутацією в екосистемі ResearchID	2
	Всього	14

6. Теми практичних занять

№ з/п	Тема практичного заняття	К-сть годин
1.	Публікаційна активність як результат науково-педагогічної діяльності. Види наукових публікацій та стратегія планування.	2
2.	Сучасні вимоги до структури наукової статті. Написання анотації (Abstract) та підбору ключових слів. Формування структури статті за стандартом IMRAD.	2
3.	Академічне письмо та стиль наукового тексту	2
4.	Дисертація, монографія та бібліографічний опис. Робота з бібліографічними менеджерами (Zotero/Mendeley) для автоматичного формування списку джерел.	2
5.	Антиплагіатні системи: аналіз та інтерпретація. Аналіз звіту подібності: виявлення технічних збігів, легітимного цитування та самоплагіату	2
	Практикум у базі даних Scopus. Пошук журналів у Scopus за квантилями (Q1-Q4). Коригування профілю автора через <i>Author Feedback Wizard</i> . Пошук потенційних співавторів за темою.	2
6.	Google Академія та цифрова присутність. Створення та налаштування публічного профілю в Google Scholar. Пошук та додавання відсутніх статей. Робота з показником цитованості та індексом Гірша.	2
7.	Підсумкове оформлення документів. Формування повного пакета документів (список праць, ORCID, профілі в базах). Тестування з основ наукометрії. Презентація обраного журналу для майбутньої статті.	2
8.	Диференційований залік	2
	Всього	16

7. Самостійна робота

№ п/п	Тема заняття	К-сть годин
1.	Підготовка до практичних та семінарських занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок.	2
2.	Опрацювання тем позааудиторної роботи:	
3.	Сучасні вимоги до структури наукової статті. Написання анотації (Abstract) та підбору ключових слів. Формування структури статті за стандартом IMRAD.	2
4.	Методологія оформлення результатів дисертаційних досліджень та монографій: національні стандарти, структура та автоматизація бібліографічного опису	2
5.	Інструментарій бази даних Scopus: від інтелектуального пошуку наукової інформації до управління профілем автора та аналізу журнальних метрик	2
6.	Стратегії роботи на платформі Web of Science: від поглибленого пошуку в Core Collection до верифікації профілю науковця в ResearcherID (Publons)	2
7.	Максимізація наукового впливу в Google Академії: інструменти розширеного пошуку, аудит авторського профілю та управління індексами цитованості	2
8.	Підсумкове оформлення документів. Формування повного пакета документів (список праць, ORCID, профілі в базах).	2
9.	Підготовка до диференційованого заліку	1
	Разом	15

8. Індивідуальні завдання: пошук і реєстрація аспіранта в наукометричних базах даних, пошук відповідних журналів для подання публікації, написання статті, тез, підготовка презентації, уміння перевірити оригінальність тексту за допомогою антиплагіатних програм.

1. Вплив публікаційної активності на індивідуальний рейтинг аспіранта та міжнародний статус університету.

2. Методологія стратегічного планування публікацій на різних етапах підготовки дисертаційного дослідження.

3. Роль наукових колаборацій у підвищенні індексу цитування та розширенні академічних зв'язків.

4. Порівняльний аналіз моделей відкритого доступу та їхнього впливу на видимість наукових результатів.

5. Критерії вибору високореєтингових видань для апробації результатів дисертаційного дослідження.

6. Імплементация міжнародного стандарту IMRAD як запорука успішного рецензування у фахових виданнях.

7. Техніки написання ефективних анотацій для залучення міжнародної аудиторії до наукового тексту.

8. Особливості візуалізації даних у розділі Results для підвищення доказовості наукових висновків.

9. Методика проведення критичного аналізу літератури для обґрунтування наукової новизни дослідження.

10. Типові помилки логічної побудови наукової дискусії в статтях для міжнародних журналів.

11. Нормативно-правова база забезпечення академічної доброчесності в системі вищої освіти України.

12. Види академічної відповідальності суб'єктів освітнього процесу за порушення етичних норм.
13. Проблема самоплагіату та етичні межі використання власних попередніх результатів у дисертації.
14. Механізми захисту авторських прав науковця в умовах відкритого доступу до інформації.
15. Етичні аспекти цитування та запобігання маніпуляціям із наукометричними показниками.
16. Порівняльний аналіз алгоритмів провідних антиплагіатних систем щодо детекції прихованих запозичень.
17. Етичні виклики та можливості використання генеративного штучного інтелекту в науковій діяльності.
18. Методика інтерпретації звітів подібності та розрізнення коректного цитування від плагіату.
19. Технологічні підходи до виявлення текстів, створених за допомогою автоматизованих перекладачів.
20. Вплив систем виявлення ШІ-контенту на трансформацію вимог до наукових рукописів.
21. Архітектура міжнародних баз даних та їх роль у глобальній системі наукової комунікації.
22. Порівняльна характеристика метрик CiteScore та Journal Impact Factor для оцінки якості видань.
23. Методика управління авторським профілем у Scopus для забезпечення коректності наукометричних даних.
24. Використання інструментів Web of Science для ідентифікації трендових напрямів наукових досліджень.
25. Роль цифрового ідентифікатора ORCID у створенні цілісного наукового портфоліо дослідника.
26. Побудова академічного бренду молодого вченого через професійні соціальні мережі та репозитарії.
27. Використання бібліографічних менеджерів Zotero та Mendeley для автоматизації роботи зі списками джерел.
28. Значення Altmetrics як інструменту вимірювання суспільного впливу наукових публікацій.
29. Участь у міжнародному рецензуванні як спосіб підвищення власної професійної кваліфікації.
30. Специфіка академічного письма англійською мовою для подолання бар'єрів у міжнародній публікації.

9. Завдання для самостійної роботи: опрацювання матеріалу згідно тематичного плану із застосуванням сучасних інформаційних технологій, опрацюванням завдань з персональної реєстрації в наукометричних базах даних, пошук відповідних рівню дослідження аспіранта, підготовка скріншот реферату виконаних завдань.

10. Форма і методи навчання

Форма навчання: денна. В умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій або надзвичайного стану (особливого періоду) форма здобуття освіти встановлюється згідно рішень органів виконавчої влади, ВЦА, місцевого органу управління освіти та Вінницького національного медичного університету для створення безпечного освітнього середовища.

Традиційні методи навчання: словесні; наочні; практичні.

Словесні: читання лекцій, роз'яснення за темами на практичних заняттях.

Методи навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладу, частково-пошуковий або евристичний метод, дослідницький метод.

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: індуктивні і дедуктивні методи навчання, методи стимулювання і мотивації навчання.

Методи контролю як методи навчання (контролю з боку викладача, самоконтролю, взаємоконтролю, самокорекції, взаємокорекції).

Наочні: показ презентацій лекцій у PowerPoint, демонстрація навчальних відеофільмів.

Практичні: конспектування лекцій, опрацювання за темами на практичних заняттях, підготовка та виступи з доповідями.

Методи контролю:

- Опитування (бліцопитування) та перевірка (вибіркова або фронтальна) теоретичних знань
- Диспути;
- Кейс-study (аналіз ситуаційних завдань)

11. Методи контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль здійснюється у ході вивчення конкретної теми на кожному практичному занятті для визначення рівня сформованості окремої навички або вміння, якості засвоєння певної порції навчального матеріалу шляхом спостереження за навчально-пізнавальною діяльністю на заняттях, усного опитування, письмового контролю знань і умінь за допомогою письмових робіт (письмові відповіді на питання, вирішення ситуативних задач), дискусій, рольових ігор з теми заняття та тестового контролю з використанням набору стандартизованих завдань. Знання студента з теми та певного розділу оцінюють традиційною оцінкою згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І.Пирогова.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни проводиться у вигляді диференційованого заліку відповідно до Основних положень організації освітнього процесу у ВНМУ та навчального плану ОНП «Медицина».

Критерії оцінювання засвоєння теоретичних знань та виконання практичних навичок під час підсумкового контролю

Основні критерії:

- Правильність, повнота та обсяг знань, їх точність;
- Якість відповіді здобувача освіти (обґрунтування, грамотність, чіткість)
- Навички використання теоретичних знань та умінь.

Оцінка з дисципліни «Публікаційна активність та наукометричні бази даних» визначається з урахуванням поточної навчальної діяльності аспіранта із відповідних тем за традиційною 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) з подальшим перерахунком у 120-бальну шкалу та диференційованого заліку.

Критерії оцінювання під час практичних занять:

Оцінка «відмінно» ставиться у випадку, коли аспірант знає зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та змістовні відповіді без будь-яких підказок; викладає матеріал без помилок і похибок; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка «добре» ставиться за умови, коли аспірант знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання аспірант відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчувачи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка «задовільно» ставиться аспірантові на основі його знань всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Аспірант спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою підказок; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчувачи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка «незадовільно» ставиться, коли аспірант не володіє обов'язковим мінімумом знань з програмного матеріалу та практичними навичками, відповідь не має конкретного характеру та жодної правильної думки або дає лише приблизну відповідь на одне-два запитання.

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти

Самостійна робота аспіранта оцінюється під час проведення підсумкового заняття шляхом усного опитування з тем, які не ввійшли до плану аудиторних занять. Оцінювання підготовлених повідомлень, презентацій з обраної теми здійснюється традиційною оцінкою

Оцінка «**відмінно**» виставляється аспіранту, який глибоко і всебічно розкрив проблему, логічно виклав основні питання, навів приклади із сучасних інформаційних джерел. Він уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє значення засвоєних теоретичних знань для практичної медицини.

Оцінка «**добре**» виставляється аспіранту, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, змістовно розкрив основні питання теми та її значення, але при цьому не виходив за межі посібника, методичних рекомендацій.

Оцінка «**задовільно**» виставляється аспіранту, який розкрив базові поняття та визначення з рекомендованої теми, але не розкрив її повністю, не розуміє медичних аспектів теми, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється, якщо робота не виконана.

Оцінювання індивідуальної роботи здобувача освіти

Здійснюється на підставі виконання індивідуальних завдань, інструментальних та тестових наукових досліджень, підготовки доповідей на засіданнях наукових конференцій, підготовка наукових статей, раціоналізаторських пропозицій, патентів, методичних рекомендацій, інформаційних листів, галузевих нововведень. В залежності від складності та важливості індивідуальної роботи студенту нараховують бали від 6 до 12.

Критерії оцінювання під час підсумкового заняття:

Оцінка «**відмінно**» виставляється у випадку, коли аспірант знає зміст тем дисципліни та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і похибок; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка «**добре**» виставляється за умови, коли аспірант знає зміст тем дисципліни та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання аспірант відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка «**задовільно**» ставиться аспірантові на основі його знань всього змісту дисципліни та при задовільному рівні його розуміння. Аспірант спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється коли аспірант не володіє обов'язковим мінімумом знань з програмного матеріалу та практичними навичками, відповідь не має конкретного характеру та жодної правильної думки або дає лише приблизну відповідь на одне-два запитання.

Система перерахунку балів отриманих аспірантами

Дисципліна «Публікаційна активність та наукометричні бази даних» вивчається протягом 1 року навчання.

Підсумковий контроль (оцінка за дисципліну) визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (до 120 балів) та оцінки кінцевого контролю – диференційного заліку (до 80 балів) і має складати від 122 (мінімум набраних балів, при яких підсумковий контроль вважається зарахованим) та максимально 200 балів.

Поточну успішність вираховують за весь курс вивчення дисципліни і визначають середнє значення традиційної оцінки, яку перераховують у рейтингові бали згідно 120- бальної шкали згідно рішення Вченої ради ВНМУ.

Підсумкове заняття (диференційований залік) здійснюється після завершення вивчення поточних тем. До підсумкового заняття допускаються аспіранти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, та при вивченні дисципліни набрали поточну кількість балів, не меншу за мінімальну – 72 бали.

Форма проведення диференційованого заліку є стандартизованою і включає контроль теоретичної і практичної підготовки. Інструкція оцінювання іспитів та диференційних заліків згідно рішення Вченої Ради ВНМУ (в основних положеннях з організації навчального процесу).

Кількість балів за диференційований залік відповідає шкалі: оцінка «5» 80–71 бал, оцінка «4» – 70–61 бал, оцінка «3» 60–50 балів. Максимальна кількість балів за диференційований залік дорівнює 80. Підсумкове заняття вважається зарахованим, якщо аспірант набрав не менше 50 балів.

Отримані бали за підсумковий контроль відповідають фіксованій шкалі оцінок: оцінка «5» 200–180 бал, оцінка «4» – 179–160 балів, оцінка «3» 159–122 бали.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для диференційованого заліку
180-200	A	відмінно
170-179,99	B	добре
160-169,99	C	
141-159,99	D	задовільно
122-140,99	E	задовільно
60-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-59,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення.

Зміст підготовки фахівців зумовлюється системою розроблених в університеті та узгоджених в установленому порядку навчально-методичних документів зі спеціальності (навчально-методичний комплекс спеціальності – НМКС) та з окремих дисциплін (навчально-методичний комплекс дисципліни – НМКД).

НМКС включає: концепцію підготовки фахівців; стандарти вищої освіти; робочі навчальні програми дисциплін.

НМКД включає: робочу навчальну програму дисципліни; плани практичних занять; завдання для самостійної роботи студентів; систему контролю знань (перелік питань до заліку, критерії оцінки, регламент проведення заліку з дисципліни); перелік програмних питань; список рекомендованої літератури; матеріали методичного забезпечення (тексти лекцій, методичні рекомендації для самостійної роботи студентів при підготовці до практичних занять, методичні вказівки для самостійної поза аудиторної роботи студентів, методичні вказівки для викладачів).

13. Рекомендована література

Основна література

1. Андрійчук С. В. Наукометрія та оцінка результативності наукових досліджень: Підручник. — К.: Академперіодика, 2021.
2. Базалук О. О., Свириденко Д. Б. Цифрові платформи наукової комунікації: Scopus та Web of Science: Навчальний посібник. — К.: МФКО, 2021.
3. Брутман А. Б. Академічне письмо: навч. посіб. — Одеса: Гельветика, 2021.
4. Васильєв О. В. Етика наукових публікацій та міжнародні стандарти: Навчальний посібник. — Суми, 2021.
5. Васильєв О. В. Наукометричні бази даних: Scopus та Web of Science: практ. посіб. — Суми: СумДУ, 2022.
6. Гринчук В. О. Основи наукометричного аналізу для аспірантів: Навчальний посібник. — Одеса, 2022.
7. Державна науково-технічна бібліотека України. Методика роботи з національною системою URIS: Практичний посібник. — К.: ДНТБ, 2023.
8. Єгоров І. Ю. Вимірювання наукової діяльності: теорія та практика наукометрії. — Київ: ДУ «ІЕП НАНУ», 2020.
9. Зубченко О. С. Сучасні сервіси наукової комунікації: Навчальний посібник. — К.: НБУВ, 2022.
10. Колесников А. К. Методологія підготовки наукової статті до міжнародних видань. — Харків: ХНУ ім. Каразіна, 2021.

11. Копистовська І. В. Цифрова грамотність науковця та академічна доброчесність: Навчальний посібник. — Львів: Політехніка, 2023.
12. Костишева С. О. Культура академічного письма та оформлення наукових результатів. — Київ: КНЕУ, 2022.
13. Лук'яненко Л. І. Технології пошуку наукової інформації: Навчальний посібник. — К., 2023.
14. Марієвський В. Ф. Інформаційний менеджмент у сфері охорони здоров'я та наукометрія: Підручник. — К., 2024.
15. Назаровець М. А. Бібліометрія для авторів та редакторів: Навчально-методичне видання. — К.: НаУКМА, 2022.
16. Поліщук Т. С. Управління авторськими профілями в наукометричному просторі: Посібник. — Дніпро: Журфонд, 2023.
17. Прокопенко О. В. Академічне підприємництво та публікаційна активність: виклики сьогодення. — Київ: Кондор, 2020.
18. Радченко А. І. Видавничі стандарти та індексація журналів: Практичне керівництво. — К.: Академперіодика, 2021.
19. Савенкова Л. В. Інформаційне забезпечення наукової діяльності: бази даних та бібліотечні сервіси. — Київ: НаУКМА, 2021.
20. Семенюк А. Г. Інструменти візуалізації наукометричних мереж (VOSviewer): Методичний посібник. — К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024.
21. Яцишин А. В. Відкрита наука та наукометричні системи в діяльності дослідника: Навчальний посібник. — К.: ІЦТО НАПН України, 2022.

Англомовні видання

22. Clarivate. Web of Science Core Collection: The Author's Strategy Guide. — Philadelphia: Clarivate, 2024.
23. Elsevier. Scopus Metrics and Analytics: A Practical Guide for Researchers. — Amsterdam: Elsevier, 2025.
24. Sugimoto, C. R., & Larivière, V. Measuring Research: What Everyone Needs to Know. — Oxford University Press, 2023.
25. Gingras, Y. The Uses and Abuses of Bibliometrics: 2023 Update. — MIT Press, 2023.
26. Todeschini, R. Advanced Bibliometric Indicators: A Practical Approach. — Wiley, 2022.
27. Waltman, L. Visualizing Science: A Guide to Bibliometric Mapping. — Springer, 2024.
28. Hicks, D. The Leiden Manifesto in the Age of AI: New Metrics Guide. — Nature Research, 2025.
29. Dimensions AI. Global Research Landscape: Funding and Patent Metrics. — Digital Science, 2024.
30. Moed, H. F. Applied Evaluative Informetrics: 2nd Edition. — Springer, 2021.

Додаткова література

1. Базанова В. І., Вакаренко О. Г., Радченко А. І. Наукометричні бази даних та їх роль у розвитку сучасної науки // Вісник НАН України. — 2019. — № 10.
2. Сидоренко О. М. Етика наукових публікацій: міжнародні стандарти COPE // Наука та інновації. — 2022. — № 3.
3. Оформлення результатів дисертаційних досліджень: зб. норм.-прав. актів / упоряд. О. М. Ткаченко. — Київ: Центр навч. літ., 2023.
4. Тихонкова І. О. Алгоритми роботи з міжнародними наукометричними базами: Практичний посібник. — К.: Clarivate Ukraine, 2021.
5. Мриглюд О. О. Наукометрія в Україні: проблеми та перспективи розвитку // Журнал фізичних досліджень. — 2021.
6. Назаровець М. А. Кореляція між альтметриками та цитуванням // Наукові записки НаУКМА. — 2021.
7. Радченко А. І. Міжнародні стандарти наукового редагування // Наука України у світовому просторі. — 2021.
8. Чорний Д. О. Етичні виклики штучного інтелекту в наукометрії. — 2024.
9. Скалецький Ю. М. Біоетика та біобезпека в наукових публікаціях: Посібник. — К., 2021.
10. Ізмайлова О. С. Як уникнути хижацьких видань: Практичний гайд. — 2023.

11. Червінська Т. О. Оптимізація профілю в Google Scholar: Методичні поради. — 2022.
12. Костишина Т. А. Вплив наукометрії на стратегію розвитку ЗВО // Освітня аналітика. — 2024.
13. Сидоренко О. В. Основи роботи з Mendeley та Zotero: Посібник. — К., 2023.
14. Колесніков І. В. Реєстрація та валідація в ORCID: Інструкція. — К., 2021.
15. ДНТБ України. Національна інфраструктура відкритої науки: Аналітична доповідь. — 2024.
16. Степаненко А. В. Менеджмент наукових проєктів: Навчальний посібник. — К., 2022.
17. Макаренко О. І. Інфометрія та цифрові бібліотеки: Курс лекцій. — 2021.
18. Левченко О. М. Глобальні індекси цитування: Навчальний посібник. — 2023.

Англомовні джерела

19. Aksnes, D. W. Citations and Research Quality: A 2020s Perspective. — 2022.
20. European Commission. Open Science: New Metrics for Research Evaluation. — 2023.
21. Nature Portfolio. Guide to Altmetric Attention Scores. — 2024.
22. Thelwall, M. Webometrics and Altmetrics: Evolution of Tools. — 2021.
23. ORCID. Best Practices for Research Institutions: 2025 Handbook. — 2025.
24. DORA. Implementation Guide for Research Assessment Reform. — 2024.
25. Scimago Lab. Understanding SJR and Country Rankings. — 2023.

Електронні ресурси

1. **Web of Science (Clarivate)** — webofscience.com (Головна база для аналізу цитування).
2. **Scopus (Elsevier)** — scopus.com (Найбільша база анотацій та цитувань).
3. **SCImago Journal & Country Rank** — scimagojr.com (Рейтинги журналів за даними Scopus).
4. **Google Scholar** — scholar.google.com (Вільна база наукових праць).
5. **ORCID** — orcid.org (Реєстр унікальних ідентифікаторів вчених).
6. **Dimensions AI** — dimensions.ai (Інноваційна база з даними про гранти та патенти).
7. **Lens.org** — lens.org (Відкрита база патентної та наукової інформації).
8. **ResearchGate** — researchgate.net (Професійна мережа для вчених).
9. **Retraction Watch** — retractionwatch.com (База відкликаних статей).
10. **Think. Check. Submit.** — thinkchecksubmit.org (Сервіс для перевірки надійності журналів).
11. **VOSviewer** — vosviewer.com (Інструмент для візуалізації наукометричних мереж).
12. **Altmetric** — altmetric.com (Сервіс відстеження альтернативних метрик).
13. **Sherpa Romeo** — sherpa.ac.uk/romeo (Політика відкритого доступу видавництва).
14. **Crossref** — crossref.org (Реєстр цифрових об'єктів DOI).
15. **DOAJ** — doaj.org (Каталог журналів відкритого доступу).